

2009-06-25

PERSCOMMUNIQUÉ

Back to basics in de banksector? Een micro-analyse van de stabiliteit van het bankwezen

door Olivier De Jonghe

NBB Working Paper No 167 - Research Series

De huidige crisis dient als herinnering dat verstoringen van de goede werking van het bankwezen meestal de algemene outputschommelingen versterken. Het bewaken van de stabiliteit van de banksector is dan ook een cruciale opdracht voor de banktoezichthouders. Deze laatste hebben daarbij vooral oog voor de frequentie en de omvang van extreme schokken in het financiële systeem, die de goede werking (en uiteindelijk de continuïteit) van het bankwezen bedreigen.

De literatuur besteedt uitgebreid aandacht aan bankencrisissen over heel de wereld. Oorspronkelijk spitte het onderzoek zich toe op determinanten over verschillende landen, zoals het macro-prudentiële toezicht. Later verschoof de aandacht naar het effect van de reglementaire en institutionele omgeving op bankcrisissen. Niet alle banken binnen een land dienen echter verwacht te worden even gevoelig te zijn voor instabiliteit die kan optreden in het financiële systeem.

Door na te gaan welke bankspecifieke determinanten de blootstelling van de afzonderlijke banken aan systeemrisico's voor het bankwezen bepalen, onderzoeken we waarom sommige banken beter in staat zijn het hoofd te bieden aan crisissen. De blootstelling van een bank aan het systeemrisico wordt gemeten aan de hand van een *tail beta*. Deze *tail beta* meet de kans op een ineenstorting van een bankaandeel als gevolg van een crash in een aandelenkoersindex van de Europese banksector.

Wat maakt banken kwetsbaarder?

Over het algemeen tonen we aan dat banken zich opnieuw moeten toeleggen op het klassieke bankieren. Onze resultaten wijzen uit dat de verschuiving naar niet-traditionele bankactiviteiten, die commissies, transactiebonussen en andere niet-rentebaten genereren, de stabiliteit van het bankwezen vermindert. Meer specifiek vinden we dat rentebaten minder risicovol zijn dan alle andere inkomensstromen. Andere indicatoren van de specialisatie van een bank in traditionele bankactiviteiten, zoals een hogere rentemarge of een groter bedrag aan leningen in verhouding tot de activa, bevestigen daarenboven de bevinding dat traditionele bankactiviteiten resulteren in een lager systeemrisico. Ten slotte zijn al de geschatte relaties sterker in tijden van turbulentie dan in normale economische omstandigheden. Deze bevindingen roepen vragen op omtrent het nut van financiële conglomeraatvorming als instrument voor risicodiversificatie, althans bij onrust op de financiële markten. Over het algemeen leidt de diversificatie van financiële activiteiten onder de vleugels van een overkoepelende instelling niet tot een verbetering van de stabiliteit van het financiële stelsel. Dit zou kunnen verklaren waarom de koersen van financiële conglomeraten gedaald zijn.

Andere bevindingen hebben daarenboven implicaties voor het toezicht en de regelgeving met betrekking tot de banksector. Ten eerste is de omvang van de bank veruit de meest bepalende factor in de *tail beta* van de banken. Netelige kwesties zijn het bestaan van financiële instellingen die kunnen worden beschouwd als "too big to fail", alsook het moreel risico dat kan ontstaan als overheden optreden bij financiële crisissen. Een overheidsinterventie zou kunnen worden beschouwd als een impliciete uitbreiding van het vangnet en zou het "too big to fail"-probleem kunnen verergeren, wat kan leiden tot het nemen van excessieve risico's en nog grotere systeemrisico's in de toekomst.

Tot slot zijn de resultaten interessant in het licht van de derde pijler van Bazel II: marktdiscipline. Naast de toezichthouders zullen ook de marktdeelnemers hun steentje bijdragen tot de beoordeling van de totale risicopositie van de bank. Een vollediger en coherenter beeld van de verschillende inkomensstromen leidt tot een beter inzicht in de risico's die de verschillende instellingen lopen.